

AD 27/24

LIMITE

CONF-ME 13

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect: POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE
– Capitolul 10: Societatea informațională și media

POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Capitolul de negociere 10: Societatea informațională și media

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală pentru Conferința de aderare cu Muntenegrul (AD 23/12 CONF-ME 2) și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, în special:

- orice opinie exprimată de una dintre părți cu privire la un capitol al negocierilor nu va aduce în niciun fel atingere poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;
- acordurile - inclusiv cele parțiale - la care s-a ajuns pe parcursul negocierilor cu privire la capitole care trebuie examinate succesiv nu pot fi considerate definitive înainte de obținerea unui acord global;

precum și al cerințelor prevăzute la punctele 24, 28, 41 și 44 din Cadrul de negociere.

UE încurajează Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis-ul UE, remarcând că dispoziții suplimentare de acquis pot intra în vigoare înainte de aderare, precum și să garanteze punerea efectivă în aplicare și asigurarea respectării acquis-ului și să elaboreze, încă înainte de aderare, politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE.

UE ia act de faptul că, prin poziția sa AD 11/13 CONF-ME 9 și addendumul său AD 11/13 ADD 1 (CONF-ME 9), Muntenegrul acceptă acquis-ul din cadrul capitolului 10 în vigoare la 12 decembrie 2024 și că Muntenegrul declară că va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării sale la Uniunea Europeană.

Strategia generală

UE ia act de nivelul bun de pregătire a Muntenegrului în domeniul societății informaționale și al mediei.

În ceea ce privește documentele strategice relevante, cum ar fi Planul de acțiune al Muntenegrului pentru perioada 2024-2025 pentru Strategia privind transformarea digitală pentru perioada 2022-2026, acestea sunt aliniate la obiectivele **programului de politică privind deceniul digital**. UE salută angajamentul Muntenegrului de a îmbunătăți în continuare infrastructura digitală, de a spori alfabetizarea digitală și de a promova serviciile digitale.

UE ia act de faptul că Muntenegrul a aderat la **programul „Europa digitală”** în urma semnării Acordului de asociere la programul Europa digitală dintre Comisia Europeană și Muntenegru în iunie 2023, în cadrul reuniunii celui de al doilea dialog în materie de reglementare pentru Balcanii de Vest. Acordul de asociere a intrat în vigoare cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2023. De atunci, Muntenegrul a participat cu succes la cereri de propuneri în cadrul programului Europa digitală.

Comunicațiile electronice

UE ia act de adoptarea noii **legi privind comunicațiile electronice** la 10 octombrie 2024, aceasta realizând alinierea la acquis-ul privind Directiva (UE) 2018/1972 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (CECE). Prin această lege, Muntenegrul a efectuat modificări legislative pentru a sprijini independența autorității sale naționale de reglementare, respectiv Agenția pentru comunicații electronice și servicii poștale (EKIP).

UE ia act de faptul că Muntenegrul și-a dezvoltat **capacitatea administrativă** la un nivel adecvat pentru a asigura respectarea acquis-ului în domeniul comunicațiilor electronice, dar încurajează Muntenegrul să continue procesul de recrutare prin angajarea de personal suplimentar pentru ocuparea posturilor rămase. UE salută numirea membrilor Consiliului EKIP în aprilie 2024. Aceasta a permis autorității de reglementare să își reia activitatea și funcțiile normale și a reprezentat un pas în direcția cea bună în crearea unui bilanț pozitiv referitor la independența autorității de reglementare în domeniul telecomunicațiilor. UE salută, de asemenea, dispozițiile de la articolul 232 din noua lege privind comunicațiile electronice, care permit continuarea mandatului actual al membrilor EKIP până la expirarea sa. Acest lucru asigură continuitatea și stabilitatea activității și operațiunilor EKIP. UE ia act de faptul că, în prezent, sunt în desfășurare proceduri de numire a directorului EKIP. UE salută angajamentul față de consolidarea continuă a capacităților administrative ale EKIP. UE ia act de planurile pentru 2025 de a efectua recrutări suplimentare în cadrul agenției, inclusiv de posibilitatea de a angaja experți specializați.

În plus, UE salută garanțiile suplimentare prevăzute de Legea privind comunicațiile electronice pentru a menține **independența autorității de reglementare**. Legea stabilește proceduri clare pentru numirea și revocarea membrilor Consiliului, precum și a directorului. UE salută faptul că, prin această lege, Ekip a primit autonomie deplină în gestionarea bugetului său, stabilind proceduri clare pentru planificare financiară și raportare.

UE salută faptul că, prin Legea privind comunicațiile electronice adoptată în 2013 și modificată ulterior în 2017, 2019 și 2024, Muntenegrul s-a aliniat la Directiva 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (**Directiva privind autorizarea**), astfel cum se solicită în AD 9/14 CONF-ME 5. UE salută, de asemenea, modificările aduse Legii privind comunicațiile electronice în 2017 și 2024, care au eliminat cerința ca autoritatea națională de reglementare să transfere veniturile excedentare la bugetul de stat, respectând cerința din AD 9/14 CONF-ME 5. UE ia act de faptul că, în conformitate cu articolul 201 din legea recent adoptată, atunci când veniturile Ekip depășesc cheltuielile sale, veniturile excedentare sunt alocate unui cont special al Ekip, iar fondurile respective sunt utilizate pentru a îndeplini activitățile prevăzute de lege în anul calendaristic următor. UE salută realizarea alinierii la Directiva (UE) 2018/1972 a cadrului pentru gestionarea frecvențelor din Muntenegrul.

Având în vedere considerațiile de mai sus, UE consideră că Muntenegrul a **îndeplinit cerințele privind comunicațiile electronice, prevăzute în primul și al doilea criteriu de referință pentru închidere**, astfel cum figurează în Poziția comună a UE (AD 9/14 CONF-ME 5).

UE salută progresele continue înregistrate de Muntenegrul în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE din cadrul capitolului 10 referitor la comunicațiile electronice, și anume:

UE ia act de faptul că Muntenegrul participă în calitate de observator la **Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC)** începând din 2011 și că un nou acord cu OAREC a fost semnat la 9 iunie 2023. De asemenea, UE ia act de faptul că, începând din iunie 2023, Ekip în calitate sa de autoritate națională de reglementare a statului Muntenegrul a devenit membru, cu statut de observator, al Grupului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio.

UE ia act de faptul că Legea privind utilizarea infrastructurii fizice pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, care este, în linii generale, aliniată la Directiva 2014/61/UE privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză (**Directiva privind reducerea costurilor aferente tehnologiilor în bandă largă**) a fost adoptată în decembrie 2021. UE încurajează Muntenegrul să elaboreze în continuare, prin intermediul legislației secundare, proceduri pentru utilizarea infrastructurii fizice.

UE salută finalizarea propunerii de plan național pentru dezvoltarea rețelelor de acces la internet în bandă largă pentru perioada 2025-2029 pentru Muntenegrul. Acest **plan național privind banda largă** se aliniază la programul de politică privind deceniul digital, vizând acoperirea universală la nivel de gigabit și 5G până în 2030. UE recunoaște intențiile Muntenegrului de a adopta planul național privind banda largă elaborat până la sfârșitul anului 2024. UE subliniază că sunt necesare eforturi în vederea alinierii la Regulamentul (UE) 2024/1309 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit).

UE salută faptul că, în august 2023, Muntenegrul a adoptat o strategie pentru dezvoltarea **rețelelor de comunicații mobile 5G** pentru perioada 2023-2027 și a definit direcțiile strategice de dezvoltare a sectorului comunicațiilor electronice în cadrul Strategiei sale de transformare digitală pentru perioada 2022-2026, care a fost adoptată în decembrie 2021. La sfârșitul anului 2022, Ekip a licitat cu succes spectrul de frecvențe 5G în benzile de 700 MHz și 3 600 MHz și l-a atribuit unui număr de trei operatori importanți. UE încurajează Muntenegrul să își urmeze planul de activare a tehnologiei 5G în fiecare municipalitate până la sfârșitul anului 2024, oferind în același timp o acoperire 5G pentru 50 % din populație până în 2026. UE solicită Muntenegrului să se alinieze la setul de instrumente al UE pentru securitatea cibernetică a rețelelor 5G și să îl pună în aplicare.

UE salută înființarea în cadrul ministerului de resort a unui **birou cu competențe în materie de bandă largă**, denumit Departamentul pentru accesul la internet în bandă largă din cadrul Direcției pentru comunicații electronice, servicii poștale și spectrul de frecvențe radio. UE salută faptul că personalul biroului respectiv participă periodic la reuniunile organizate de rețeaua birourilor cu competențe în materie de bandă largă a UE.

Serviciile societății informaționale

UE constată că Muntenegrul este aliniat, în linii generale, la acquis-ul privind serviciile societății informaționale.

În ceea ce privește serviciile societății informaționale, UE ia act de evoluțiile **capacității administrative**, raportate de Muntenegrul. UE ia act de faptul că Muntenegrul dispune de capacitatea administrativă adecvată pentru a asigura respectarea acquis-ului în domeniul serviciilor societății informaționale și încurajează Muntenegrul să își pună în aplicare planurile de continuare a recrutării în vederea ocupării posturilor rămase prin angajarea de personal suplimentar.

Cu privire la securitatea cibernetică, UE ia act de faptul că Muntenegrul și-a consolidat infrastructura de securitate cibernetică, a înființat o echipă de intervenție în caz de incidente informatice la nivel de guvern și i-a îmbunătățit capacitățile și a creat un portal online pentru a sensibiliza cu privire la aspectele legate de securitatea cibernetică. UE salută măsurile semnificative adoptate de Muntenegrul în direcția atingerii standardelor și a cerințelor definite de UE în materie de securitate cibernetică.

UE încurajează Muntenegrul să adopte un nou plan de acțiune ca parte a strategiei sale privind securitatea cibernetică, prin care să realizeze alinierea la obiectivele UE. UE ia act de faptul că Muntenegrul a adoptat Legea privind securitatea informațiilor, care urmărește să realizeze alinierea la Directiva (UE) 2022/2555 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2). UE încurajează Muntenegrul să asigure alinierea deplină la restul dispozițiilor Directivei NIS 2 cât mai curând posibil.

UE salută planurile Muntenegrului de a înființa o agenție pentru securitatea cibernetică și de a-și spori capacitățile de apărare cibernetică, în urma intrării în vigoare a Legii privind societatea informațională.

UE salută totodată înființarea Academiei digitale. Aceasta este o platformă online adecvată pentru consolidarea competențelor digitale și a competențelor de lider ale funcționarilor publici, destinată totodată studenților, care îmbunătățește astfel capacitățile și capabilitățile de transformare digitală în țară și întărește sensibilizarea cu privire la dimensiunea digitală în societate.

Având în vedere normele UE recent adoptate în domeniul serviciilor societății informaționale, UE subliniază importanța consolidării în continuare a capacităților administrative ale Muntenegrului pentru punerea în aplicare eficace a noului acquis privind societatea informațională.

Având în vedere considerațiile de mai sus, UE consideră că Muntenegrul a îndeplinit cerințele privind partea referitoare la serviciile societății informaționale, prevăzute în al doilea criteriu de referință pentru închidere, astfel cum figurează în Poziția comună a UE (AD 9/14 CONF-ME 5).

UE salută progresele continue înregistrate de Muntenegru în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE din cadrul capitolului 10 referitor la societatea informațională:

În ceea ce privește **datele**, UE salută angajamentul oficial al Muntenegrului de a realiza alinierea deplină a legislației naționale la Directiva (UE) 2019/1024 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (Directiva privind datele deschise) până în decembrie 2026. UE invită Muntenegrul să își alinieze cadrul la Regulamentul (UE) 2022/868 privind guvernarea datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernarea datelor).

UE îndeamnă Muntenegrul să finalizeze noua lege privind liberul acces la informații. UE salută faptul că modificările aduse Legii privind protecția datelor cu caracter personal au realizat alinierea la acquis-ul UE relevant, precum și la documentele și reglementările internaționale relevante referitoare la domeniul datelor cu caracter personal și al protecției vieții private. UE salută, de asemenea, activitatea Muntenegrului privind o nouă soluție tehnologică în domeniul deschiderii datelor aflate în posesia autorităților, în conformitate cu toate specificațiile tehnice și standardele UE.

În ceea ce privește **încrederea digitală**, UE ia act de faptul că Legea privind identificarea electronică și semnătura electronică a Muntenegrului, adoptată în 2017, este pe deplin aliniată la Regulamentul (UE) nr. 910/2014 (eIDAS). UE salută angajamentul Muntenegrului de a-și alinia legislația și la noul cadru al UE pentru identitatea digitală introdus prin Regulamentul (UE) 2024/1183 de modificare (eIDAS 2), în vigoare din mai 2024, astfel cum se solicită în Agenda de reformă a Muntenegrului din cadrul Planului de creștere pentru Balcanii de Vest pentru perioada 2025-2027. UE salută, de asemenea, punerea în aplicare a noului sistem al autorității de certificare.

În ceea ce privește **e-guvernarea**, UE ia act de versiunea din 2019 a Legii privind e-guvernarea, precum și de Legea privind documentele electronice. UE salută activitatea Muntenegrului de stabilire a unor noi soluții tehnologice pentru sistemul electronic de gestionare a documentelor și pentru gestionarea procesului sesiunilor electronice ale guvernului. UE salută, de asemenea, activitatea de îmbunătățire a sistemului de schimb electronic de date între registre, care trebuie modernizat. UE salută, de asemenea, activitatea în vederea lansării noului portal de e-guvernare pentru cetățeni și întreprinderi, preconizată pentru sfârșitul anului 2024. UE salută, de asemenea, faptul că portalul de plăți electronice a devenit pe deplin operațional în 2023, permițând cetățenilor să plătească taxe administrative pe cale electronică.

În ceea ce privește **interoperabilitatea**, UE ia act de adoptarea Cadrului național de interoperabilitate și de alinierea acestuia la Cadrul european de interoperabilitate din 2017. UE subliniază că este important să se urmărească alinierea la noua legislație în vigoare, în special la Regulamentul (UE) 2024/903 (Regulamentul privind Europa interoperabilă).

UE salută faptul că Legea privind comerțul electronic este aliniată la Directiva 2000/31/CE privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic). UE salută planurile Muntenegrului de a realiza alinierea la Regulamentul (UE) 2022/2065 (Regulamentul privind serviciile digitale) și la Regulamentul (UE) 2022/1925 (Regulamentul privind piețele digitale), ca parte a noii legi privind **comerțul electronic**. UE invită Muntenegrul să își intensifice activitatea de aliniere la Regulamentul privind serviciile digitale și la Regulamentul privind piețele digitale, pentru a oferi predictibilitate comunității de afaceri.

Politica privind audiovizualul

În ceea ce privește serviciile **audiovizuale și media**, Muntenegrul a adoptat în iunie 2024 un pachet legislativ cuprinzător pentru a asigura alinierea la acquis-ul UE în acest domeniu, inclusiv la recomandările Consiliului Europei privind standardele europene.

UE ia act de faptul că legislația Muntenegrului este în mare măsură conformă cu Directiva 2010/13/UE (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale - DSMAV), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/1808 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale având în vedere evoluția realităților pieței. UE ia act de faptul că legislația privind media adoptată în iulie 2020 și modificată în 2024 este aliniată la DSMAV și introduce garanții juridice relevante împotriva ingerințelor politice la nivelul serviciului public național de radiodifuziune și al Agenției pentru servicii mass-media audiovizuale, cunoscută anterior sub denumirea de Agenția de reglementare pentru mass-media electronică.

UE salută faptul că, odată cu adoptarea Legii serviciilor mass-media audiovizuale, Agenția pentru servicii audiovizuale și mass-media a dobândit noi competențe care abordează provocarea de lungă durată legată de eficacitatea agenției în asigurarea respectării cadrului de reglementare, ca **organism de reglementare independent**. UE ia act de faptul că Agenția pentru servicii audiovizuale și mass-media dispune în prezent de instrumente cuprinzătoare de sancționare, inclusiv competența de a impune amenzi în cazul încălcării legii și măsuri întărite pentru prevenirea conflictelor de interese și incompatibilitatea funcțiilor cu subiecte politice și cu sectorul reglementat. UE ia act de faptul că cadrul juridic în vigoare prin Legea serviciului public național de radiodifuziune, adoptată în iunie 2024, asigură o finanțare previzibilă, durabilă și suficientă a serviciului public național de radiodifuziune și independența acestuia.

UE încurajează Muntenegrul să își intensifice activitatea de aliniere la dispozițiile Regulamentului (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne (**Regulamentul european privind libertatea mass-mediei**), recent adoptat, având în vedere termenul de aplicare a acestuia în statele membre ale UE. UE salută planurile Muntenegrului de a acționa în această direcție.

UE ia act de faptul că, în octombrie 2023, Muntenegrul și-a adoptat strategia privind mass-media pentru perioada 2023-2027, împreună cu un plan de acțiune aferent pentru perioada 2023-2024.

UE salută faptul că, prin adoptarea Legii privind serviciile mass-media audiovizuale, a fost reactivată participarea Muntenegrului la componenta „media” și la cea transsectorială a programului „**Europa creativă**”. UE salută, de asemenea, faptul că, în domeniul patrimoniului cinematografic, cadrul legislativ al Muntenegrului este aliniat la acquis-ul din cadrul acestui capitol.

UE ia act de evoluțiile **capacității administrative**, raportate de Muntenegru. UE ia act de faptul că dispozițiile noii legi privind serviciile mass-media audiovizuale și cele ale legii privind mass-media care sunt relevante pentru Directiva DSMAV par să garanteze o capacitate administrativă suficientă pentru a asigura respectarea acquis-ului în domeniul serviciilor mass-media audiovizuale, inclusiv în ceea ce privește independența în materie de reglementare. UE ia act, de asemenea, de angajamentul Muntenegrului de a garanta că Agenția pentru servicii audiovizuale și mass-media dispune de suficiente echipamente și personal și că personalul este format în mod corespunzător pentru a asigura aplicarea corectă a legislației privind serviciile mass-media audiovizuale. Prin urmare, Agenția pentru servicii audiovizuale și mass-media va avea o capacitate administrativă suficientă pentru a asigura respectarea acquis-ului în domeniul serviciilor mass-media audiovizuale, inclusiv în ceea ce privește independența în materie de reglementare.

Având în vedere considerațiile de mai sus, UE consideră că Muntenegrul a îndeplinit cerințele referitoare la politica privind audiovizualul, prevăzute în primul și al doilea criteriu de referință pentru închidere, astfel cum figurează în Poziția comună a UE (AD 9/14 CONF-ME 5).

UE subliniază importanța mass-mediei audiovizuale și subliniază că evoluțiile din acest domeniu și punerea în aplicare adecvată a legislației cu scopul de a asigura independența permanentă a autorității de reglementare în domeniul mass-mediei vor fi monitorizate îndeaproape, inclusiv în contextul capitolului 23 privind libertatea mass-mediei.

* * *

Având în vedere cele menționate anterior, UE evidențiază faptul că, în acest stadiu, prezentul capitol nu necesită negocieri suplimentare.

Monitorizarea progreselor înregistrate în alinierea la *acquis* și în punerea în aplicare a acestuia va continua pe toată durata negocierilor. UE subliniază faptul că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice menționate anterior, inclusiv în vederea asigurării capacității administrative a Muntenegrului și a capacității acestuia de a finaliza alinierea în toate domeniile din cadrul acestui capitol. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere. O evaluare finală a conformității legislației Muntenegrului cu *acquis*-ul, precum și a capacității de implementare a acestuia poate fi realizată numai într-o etapă ulterioară a negocierilor. În afara tuturor informațiilor pe care UE le poate solicita pentru negocierile privind prezentul capitol și care urmează să fie furnizate conferinței, UE invită Muntenegrul să transmită periodic Consiliului de stabilizare și de asociere informații scrise detaliate cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a *acquis*-ului.

Având în vedere toate considerațiile de mai sus, UE va reveni, dacă va fi necesar, asupra acestui capitol la momentul potrivit.

UE ia act de faptul că, prin poziția sa de negociere AD 11/13 (CONF-ME 9) și addendumul său AD 11/13 ADD 1 (CONF-ME 9), Muntenegrul acceptă *acquis*-ul din cadrul capitolului 10 în vigoare la 12 decembrie 2024. În plus, UE ia act de faptul că Muntenegrul declară că va continua procesul de aliniere la *acquis* și va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării la Uniunea Europeană.

În plus, UE reamintește faptul că în perioada cuprinsă între 12 decembrie 2024 și încheierea negocierilor ar putea să apară noi elemente de *acquis*.